

Valerija Rodek, dipl. pedagog

Da bismo uspjeli u uvjetima sve bržih promjena i sve veće konkurencije koja vlada u svijetu suvremenog *businessa* moramo biti kreativni. Do nedavno uvriježeno pravilo da su osobe kojima je u funkcioniranju dominantna desna strana mozga "zadužena" za racionalno i logičko razmišljanje, analiziranje, kontroliranje i organiziranje ujedno i predodređene za profesionalni uspjeh, pada u vodu.

Istraživanja pokazuju da predanost cilju, marljivost i smisao za red sami po sebi više nisu dovoljni. U profesionalnom smislu uspješni pojedinci su oni kojima obje strane mozga, i kreativna i racionalna funkcioniraju "u paru".

Dakle, oni koji su neki problem putem logičkog razmišljanja sposobni egzaktno proučiti, a potom ga zahvaljujući svojoj kreativnosti i originalno riješiti.

KREATIVNOST POSTAJE PREDUVJET USPJEHA

Da bez kreativnosti nema ni uspjeha uopće ne čudi. Bez sumnje, danas, te posebno u budućnosti, na značajni uspjeh mogu računati samo oni koji se osim uobičajenim konvergentnim, mogu pohvaliti i kreativnim, divergentnim načinom razmišljanja i zaključivanja. Naime, **kreativno, divergentno razmišljanje** za razliku od jednoznačnog, konvergentnog zaključivanja, omogućava uočavanje, doživljavanje i kombiniranje stvari i pojava na nov, svjež i neuobičajen način koji za posljedicu ima bogatu produkciju novih, jedinstvenih i drugačijih ideja i djela. K tome, kreativnost je u međuzavisnosti sa čitavom lepezom sposobnosti i osobina bez kojih je snalaženje i uspješno profesionalno funkcioniranje doslovno nezamislivo.

Osim što je produktivan i originalan, kreativan je čovjek znatiželjan, intelektualno razigran, otvoren za nova iskustva, te tolerantan i prilagodljiv novom i različitom u vlastitom i tuđem mišljenju, postupcima i produkciji. Kreativna osoba spremno reagira i stupa u akciju bez obzira radi li se o poticaju iz okoline ili iz spektra vlastitih ideja. Kreativne osobe su sigurne u sebe i svjesne svojih vrijednosti. Karakterizira ih spremnost na rizik i odsutnost straha od grešaka i neuspjeha. Uz sve to, ideje i produkti kreativne osobe posjeduju estetsku kvalitetu i eleganciju jednostavnosti.

Suvremena istraživanja funkcioniranja ljudskog mozga ukazala su na važnost koju u procesu kreativnog promišljanja ima njegova desna strana i procesi koji se u njoj zbivaju. "**Sjedište**" kreativnosti je u desnoj strani mozga koja funkcionira u slikama i analogijama, voli kaos, ne drži do pravila i ponaša se nerazumno. U njoj caruju osjećaji, razigranost, spontanost i intuicija. Desna hemisfera mozga koja je specijalizirana za neverbalan, konkretan, vizualan, emocionalan i estetski materijal koji obrađuje nelinearno i cjelovito, istodobno se baveći različitim vrstama informacija, predstavlja osnovu kreativnog promišljanja i čina.

KREATIVNOST SE MOŽE NAUČITI

Suprotno uvriježenom mišljenju kreativnost nije svojstvena samo umjetnicima i znanstvenicima čije stvaralaštvo u idejama ili tvorinama predstavlja originalni i opće priznati doprinosi čovječanstvu. Svaki je čovjek svojevrstni umjetnik i kreativac. Kreativan je svatko tko na bilo kojoj razini otkrije i stvori, odnosno podari sebi, ali i svojoj okolini nešto novo i drugačije od očekivanog i ustaljenog. Primjerice, s kreativnošću se može pohvaliti i čovjek koji se poigra riječima, prekroji sudbinu glavnoga lika u omiljenoj bajci svojega djeteta, promijeni ustaljeni kompjuterski program ili s malo novca svoj ured preuredi u "predsjednički" kabinet. Štoviše, psiholozi tvrde, razmišljati izvan uobičajenih granica, odnosno biti

Bez kreativnosti nema ni uspjeha

kreativan može se i naučiti. Poticanje se sivih stanica u tu svrhu itekako isplati. Svakodnevni, razigrani, kreativan pristup osvježava i oplemenjuje kako privatni, tako i profesionalni život i čini ga boljim, ljepšim i uspješnijim.

Iako na pojavu kreativnosti uvelike utječe nasljeđe, psiholozi tvrde da se **kreativan način razmišljanja** može usvojiti kroz **različite metode** za poticanje kreativnosti. Primjerice "Oluja ideja" ili "*Brainstorming*" je grupna tehnika u kojoj se ideje proizvode u emocionalno opuštenu atmosferu oslobođenu straha od kritike u kojoj su sve ideje dopuštene i jednako vrijedne. "Sinektika" se zasniva na svjesnom usmjeravanju mišljenja na sagledavanje nečeg starog i poznatog na nov način i uočavanje starog principa u novoj ideji ili pojavi. Cilj ove tehnike je postići originalne ideje svjesnim oslobađanjem od ustaljenih navika u procesu rješavanja problema. Metoda "prisilne transformacije" temelji se na "prisiljavanju" svijesti na zamišljanje novih svojstava uobičajenih predmeta, situacija ili pojava provođenjem niza zadanih transformacija poput "povećati", "smanjiti", "okrenuti", "adaptirati" ili "modificirati". "Popis atributa" zasniva se na otkrivanju novih svojstava ili mogućnosti upotrebe poznatih predmeta.

SAVJETI ZA POTICANJE KREATIVNOSTI

- Što više ugađajte svojoj duši i tijelu, uživajte u spavanju, njezi tijela, hrani i piću, ali i u ljubavi, umjetnosti i zabavi, jer sve ono što nam prčinjava užitak potiče kreativnost. Uvažite savjet prestižnog američkog poslovnog trenera: prije važnih odluka mislite na čokoladu i seks!
- Svojem mozgu svakodnevno priuštite što više novih poticaja kako bi postao što kreativniji: pročitajte neke drugačije novine, poslušajte neku drugačiju muziku ili posjetite kazalište ili izložbu.

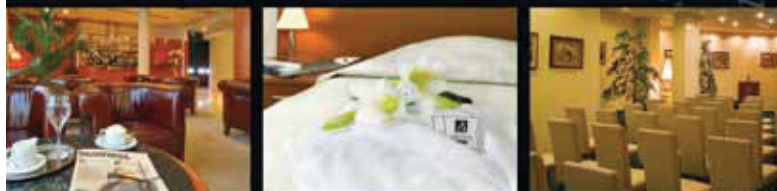
- S obzirom da rutina u ponašanju ubija kreativnost, povremeno razbijte svoj dnevni ritam nekim neočekivanim aktivnostima: sastanak održite u kafiću, umjesto u kantini ručajte u kineskom restoranu, na posao umjesto autom otidite tramvajem.
- Općenito, riješite se stege pravila, zabrana i normi koje ograničavaju slobodu misli. Uvijek kad se za to ukaže prilika, sa sigurnog i ustaljenog puta hrabro skrenite na nepoznati i sklizak teren.
- Osigurajte poticaje i dajte oduška svojim emocijama, povremeno pročitajte neki ljubić, pogledajte srce drapateljni film ili TV-sapunicu i poslušajte *evergreene*. Budite tužni, budite veseli, budite razočarani i ljutite se - bez emocija nema kreativnosti.
- Nipošto nemojte zaboraviti lijevu stranu mozga - kada je to moguće, rješavajte križaljke, rebuse, matematičke probleme, pitalice i zagonetke.
- Što više se igrajte sa svojim djetetom, izmišljajte mu priče umjesto da mu po stoti put čitate istu bajku, zajedno gledajte crtiće i igrajte kompjutorske igrice. Crtići i igrice u kojima protivno prirodnim zakonima nemoguće postaje moguće savršeni su za treniranje fleksibilnosti mozga.
- U slobodno se vrijeme umjesto s društvom iz ureda družite sa strukovnim *outsiderima*, članovima svoje obitelji, prijateljima i poznanicima u čijim misaonim strategijama, idejama i rješenjima možete pronaći kreativno nadahnuće.
- Svakodnevno si priuštite vrijeme za ljenčarenje, izolirani od vanjskog svijeta, u što udobnijem položaju do besvijesti maštajte i fantazirajte.
- Što više se krećite i boravite na otvorenom. Svakodnevni, 30 minutni *jogging* pozitivno utječe na opskrbu mozga kisikom, te tako uz ostale misaone funkcije potiče i kreativnost.
- Zdravo se hranite, pijte mnogo tekućine i konzumirajte što više "hrane" za mozak, namirnica bogatih ugljikohidratima, te se povremeno počastite što finijom i kakaom bogatijom čokoladom.
- U skladu sa utjecajem boja na našu psihu, zidove ureda obojite žuto ili narančasto, to su boje koje oslobađaju duh i potiču na kreativnost.
- Kako biste se dokazali kao kreativna osoba, na poslu potražite slabe točke u organizaciji rada te predložite pomak na bolje.
- Kako se kreativne ideje umjesto u uredu pojavljuju na mjestima na kojima im se najmanje nadamo, primjerice u kantini, kafiću, krevetu, kadi ili autu, uvijek uza sebe imajte olovku i papir.
- U kreativnom činu se nikad ne oslanjajte na mišljenje drugih nego budite sam svoj kritičar.
- Kako u svakoj firmi postoje oni koji imaju dobre ideje, ali ih nisu sposobni realizirati, u nedostatku vlastitih, bez imalo ustručavanja kopirajte, ali naravno i ostvarite tuđe zamisli.
- Svoje ideje nikad ne spominjite pred suradnicima, kolegama i nadređenima, jer možete očekivati samo ono najgore, već ih pripočite samo osobama na samom vrhu hijerarhijske ljestvice.
- Prezentaciju svojih kreativnih zamisli hrabro i samouvjerenore započnite riječima "Ja ću vam ponuditi...", a nipošto pokorno, molbom "Molim vas, smijem li vam..."
- Ako šef nije zadovoljan vašim prijedlogom, ne očajavajte već odmah potražite novu i poticajniju radnu sredinu.

PS

HOTEL
ARISTOS
★★★★
ZAGREB

Elegancija i udobnost...

...u blizini Zračne luke

Cebini 33, 10010 Zagreb, Croatia
Tel.: +385 1 6695 900
Fax: +385 1 66 95 902
E-mail: aristos@hotel-aristos.hr
www.hotel-aristos.hr

*Choice Touch of Class Style
Performance Devotion Effi
Achievement Care Taste Luxury*

*Style
Effic
Luxury*

*Choice Touch of Class Style
Performance Devotion Effi
Achievement Care Taste Luxury*